

De rat in de pers

DE TIJD

Het aanpassingsvermogen van de bruine rat

Enige tijd geleden verscheen van de hand van de Romeinse correspondent van het dagblad „De Tijd” een artikel in die courant onder bovenstaande kop.

Wij lichten hieruit de volgende lezenswaardige passages. (Red. „Rat en Muis”).

Binnen één week verschenen onlangs in de Italiaanse pers drie kleine gemengde berichten.

Een gepensioneerde alleenwonende man in Turijn leefde op een zolderkamer van een allesbehalve knaagdiervrij huis. Op een goede dag misten de medebewoners der huurkazerne de 74-jarige. Men brak zijn deur open en vond hem in extremis. Een verlamming had hem getroffen, hij had in twee dagen zijn stoel niet meer kunnen verlaten. De doodsoorzaak op het officiële attest luidde: gedood door ratten. Wij besparen u nadere bijzonderheden.

Twee dagen later stond in een Florentijnse krant een half dorps-, half komkommertijdverhaal van een mevrouw, die op de eerste verdieping van een fraai palazzo woonde. Midden in de nacht was zij wakker geworden door een scherpe pijn: een muis had een deel van een harer vingertoppen afgebeten.

Het laatste bericht: een meisje van de vierde klas L.O. te Savona kwam op school met een ernstige wonde aan de neus. Het kind, uit een zeer behoeftige familie, die in een kelderwoning leefde, vertelde, dat de avond te voren haar moeder te moe was geweest om de gewone jacht op ratten te maken. Al verschillende malen was het gezin door de ratten aangevallen, deze maal had het het kind de helft van haar neus gekost.

De geleerden zijn tot de conclusie gekomen, dat de bruine rat een der meest volmaakte levende wezens is en het perfectste onder de zoogdieren. Hij heeft een ongelooflijk aanpassingsvermogen. Daarvan weten Poolvaarders even sterke verhalen te vertellen als bijvoorbeeld de legers in Noord-Afrika tijdens de laatste wereldoorlog.

Een rat kan letterlijk van alles leven: een recent bericht meldt dat deze beesten in een drukkerij te Napels zich in leven hielden met kleurstoffen en drukinkt. In één etentje kan de rat aan meel zijn eigen gewicht naar binnen werken.

Er heerst in de natuur een zeker evenwicht, zodat wij niet ondergaan door ratten- en muizenrampen. Maar dat de mens in staat is dit evenwicht te verbreken en een knaagdieren-explosie te veroorzaken, leert het geval Dijon. In 1949 zag men daar plotseling de betonnen startbanen van het vliegveld afbrokkelen, verzakken en verkrumelen. Het bleek, dat honderdduizenden muizen het vliegveld volkomen ondergraven hadden. De autoriteiten, maar nog meer de natuurhistorici, braken zich het hoofd, waar deze muizenuitbarsting ineens vandaan kwam en waarom deze zich alleen rond het vliegveld voordeed.

De oplossing bleek de volgende: sinds kort werd het veld gebruikt door straaljagers. Het heidens kabaal der motoren had in de omtrek de vogels verdreven, er werden geen muizen meer opgegeten en binnen enkele maanden groeide hun leger tot astronomische getallen.

De gewone insectendodende middelen, die op het land gebruikt worden, vergiftigen tevens het voer van verschillende vogelsoorten, die gedwongen worden naar elders te verhuizen. In Italië bestaat de al zo vaak gelaakte sport om zondags vogels te gaan schieten. 800.000 jagers zijn wekelijks op pad en zij schieten wat hun voor de loop van hun geweer komt. Er is al meermalen op gewezen, dat zulke dingen het bovengenoemde evenwicht zouden kunnen verbreken en een krankzinnige aanwas van ratten en muizen ten gevolge kunnen hebben, die de economie onberekenbare schade zou berokkenen. En dat is dan nog het gunstigste geval.

Rectificatie

In de rubriek „Rat in de pers” van ons mei-nummer 1960 komt een „Telegraaf”-bericht voor: „Gewapend naar bed”. Van de zijde van de Militair Geneeskundige Dienst in Utrecht werden wij er attent op gemaakt dat de daarin geschetste situatie (kazerne van de brigade der Kon. Marechaussee te Hoogerheide) dateert van minstens 10 jaar her.

Daar de inhoud van het bericht de werkzaamheden van de ongediertebestrijdingsploegen van de Dienst Militaire Gezondheidszorg en -techniek, in onjuist daglicht kan plaatsen, haasten wij ons een en ander hierbij te rectificeren.

Een bejaard bericht dus in een vrij recent nummer van het betreffende dagblad (Red. „Rat en Muis”).